

VörösBorHáz

Bevezető:

Ez egy két-öt fős, optimalizálós, írogatós játék (flip & write) borászos tematikával, kb. 20-50 perc játékidővel (10 perc/fő).

Célzott korosztály bárki, aki szereti/szeretné a vörösborokat, a szőlőt és/vagy a természet-tudományokat, aki nem fél egy kis számolgatástól (1 és 10 között), és valaha is kacérkodott egy borkóstolón a gondolattal, hogy összeállítana egy jó Cuvée-t (bár nincs kifinomult íz(le)lése...). Tehát nem 18+, hanem 8+ 😊

A játék célja:

A játékosok „A” **VörösBorHáz** borászaként egymást követően igyekeznek minőségi alap-/szőlőborokat beszerezni „A” borvidékről, és azokból négy különböző ingyenc vörösbort összeállítani. A cél alap-/szőlőborokkal gazdálkodni (melyeket francia kártyalapok testesítenek meg) és négy hordóba kimérve házasítani/keverni a minél értékesebb borokat.

Aki a leggazdaságosabban a legértékesebb borokat állítja össze, az nyeri el az „X. Év Borásza” címet.

Kellékek:

- Kinyomtatható **VörösBorHáz** borlap, ami
 - tartalmazza az öt féle alap-/szőlőbor (mint komponens) listáját a különféle házasított vörösborokhoz (a);
 - mutatja a négy hordót (b), amiben házasítani lehet a szőlőborokat;
 - illetve a táblákat, amikben rögzíteni kell a kész vörösborok összetételét, fajtáját és értékét (c);
 - és a végső értékelést/összesítőt is mutatja (d).
- Egy teljes (55 lapos) francia kártyapakli;
- 1-1 db fekete és piros ceruza/filc/toll (játékosonként) – akár csak egy színű (pl. kék) íróeszköz is elegendő.

A Játék menete:

A játék a kezdő felállást követően folyamatosan játékosonkénti körökre oszta zajlik, mely körökben választhatnak két féle akció – szőlőbor beszerzése és bekeverése – közül mindaddig, amíg egyik játékos először összeállította a négy különböző vörösbort.

- Játék kezdete
- Kör (szekvenciálisan):
 - Szőlőbor beszerzése*
- vagy
- Szőlőbor bekeverése*
- Játék vége/értékelés

A Játékról 'kicsit' bővebben

E játék jelentősen leegyszerűsíti a Cuvée-k előállításának, a szőlők/borok házasításának folyamatát. A Játék szerzője igyekezett hiteles vörösborokat, keverési arányokat felhasználni, de nem buzdít otthoni „mixelésre”.

Továbbá a szerző a **VörösBorHáz** játékban az eredményes házasítás érdekében nem javasolja túlzott mértékű és sok különböző típusú alkohol egyidejű fogyasztását. Bár lehetséges, hogy a teljes játékelmény végett nem árt(hat) a borászoknak megbontani egy palack vörösbort és koccintani 😊

Szőlőborok (vagy alapborok):

A **VörösBorHáz**ban öt különböző alap-/szőlőbor áll rendelkezésre, melyek közül négyet az 1-estől (azaz Ásztól) 10-ig a négy féle kártyaszín jelöl, míg a figurás lapok – Bubi (J), Dáma (Q), Király (K) és a Joker – jelölik az ötödik szőlőbort az alábbi módon (kártya-darabszámmal):

♣️ (treff) – Zweigelt (10 db);

♦️ (káró) – Cabernet Franc (10 db);

♥️ (kőr) – Cabernet Sauvignon (10 db);

♠️ (pikk) – Kékfrankos (10 db);

👑 (figura) – Merlot (15 db) – „Korona” szimbolizálja.

VörösBorHáz

VÖRÖSBOR			HÁZASÍTANDÓ SZŐLŐBOR (egység)				
Típus	Fajta	Érték	Zweigelt ♣️	Cabernet Franc ♦️	Cabernet Sauvignon ♥️	Kékfrankos ♠️	Merlot 👑
Tiszta*	Zweigelt	5	9	-	-	-	-
Tiszta*	Cabernet Franc	5	-	9	-	-	-
Tiszta*	Cabernet Sauvignon	6	-	-	9	-	-
Tiszta*	Kékfrankos	6	-	-	-	9	-
Tiszta*	Merlot	8	-	-	-	-	9
Cuvée	Kékfrankos-Zweigelt	8	3-6	-	-	3-6	-
Cuvée	Cabernet	8	-	2-6	3-7	-	-
Cuvée	Cabernet-Kékfrankos	8	-	4-7	-	2-5	-
Cuvée	Montenuovo	10	1-4	-	-	2-4	1-4
Cuvée	Bordeaux-i (balparti)	10	-	1-3	1-3	-	4-7
Cuvée	Bordeaux-i (jobbparti)	10	-	1-3	4-7	-	1-3
Cuvée	Bikavér*	12	1-3	1-3	1-3	3-6*	1-3

* A majdnem tiszta vörösbortba kerülhet egyetlen egység más fajta szőlőbor, azonban ekkor az összeállított bor értéke meglehetősen alacsony.
** A legelőkelőbb négy féle szőlőbort kell házasítani, és a Kékfrankos arányának kell a legnagyobbaknak – minimum 3 egységnek – lennie.

I. hordó

II. hordó

III. hordó

IV. hordó

Bor:

Bor:

Bor:

Bor:

VörösBorok össz-pontszáma

=

Felhasznált szőlőbor mennyisége

d

Kézben maradt kártyák száma

=

VörösBorHáz értéke

=

A szőlőborok rangsora úgy alakul, hogy az előbbi listában fentről lefelé haladva egyre felkapottabbak /értékesebbek a szőlőborok, tehát a ♣ - Zweigelt a legkevesbé értékes és a ♠ - Merlot a legértékesebb.

A szőlőbor-kártyák száma/értéke mutatja az adott szőlőborból beszerezhető mennyiséget (az Ász értéke 1).

A mennyiség mértéke/egyenértéke az „egység”, és pontosan kilenc egységnyi szőlőbort kell (be/össze)keverni egy teljes hordó vörösborhoz.

A figurás/♠ - Merlot lapok esetében pedig az alábbi értékek (azaz egységszámok) társulnak a kártyákhoz:

- Bubi (J): 2 egység;
- Dáma (Q): 3 egység;
- Király (K): 4 egység;
- Joker: 1 egység vagy 5 egység.

Vörösborok (vagy borok):

A borászok feladata négy különböző fajta vörösbor összeállítása a négy hordóban. A lehetséges 12 féle borfajtából két típust különböztetünk meg:

- Öt féle tiszta bort (alap-/szőlőborral megegyezőt);
- Hét féle Cuvée-t, azaz házasított (kevert) bort.

A fentiekén túl a borászoknak arra is ügyelniük kell, hogy a négy borból legalább kettőnek Cuvée-nek kell lennie, különben eredménytelen a borászati idényük.

• Tiszta borok:

Ha a borász úgy ítéli meg, hogy rendkívüli minőségű szőlőbort tud beszerezni a borvidékről, akkor dönthet úgy, hogy nem keveri össze egyáltalán semmilyen másfajta szőlőborral (értelemszerűen kilenc egység ugyanolyan szőlőbor szükséges hozzá). Ekkor ugyan kevésbé értékes, de továbbra is minőségi vörösborra képes behordózni.

Továbbá a tiszta borok esetében a borásznak lehetősége van egyetlen egység bármilyen másfajta szőlőbor hozzáadásával „majdnem, de nem” tiszta bort előállítani (tehát 8:1 arányban). Előfordulhat, hogy a játékidő, és a rendelkezésre álló szőlőborok mennyisége erre kényszerítheti. Ekkor viszont a tiszta bor értéke az eredetihez képest a felére csökken.

• Cuvée-k:

A Cuvée-k többféle szőlőbor megfelelő arányú házasításából/keveréséből létrejövő ingyenc vörösborok. Minél többféle komponens/szőlőbor alkotja a bort, annál értékesebb, viszont annál bonyolultabb is összeállítani.

A borlap felső táblázata listázza a különféle vörösborokat és a szükséges szőlőborok mennyiségét (egységét), melyek intervallumként vannak megadva. Egy kivétellel az összes Cuvée-hez minden feltüntetett alap-/szőlőbort szükséges bekeverni/házasítani.

Ez az egy kivétel pedig a legkomplexebb és legnagyobb presztízsű (ezáltal legértékesebb), viszont leginkább variálható vörösbor: a Bikavér. A Bikavérhez legalább négy féle szőlőbor szükséges (de keverhető mind az öt féleből), amik közül az egyiknek a ♠ - Kékfrankosnak kell lennie, és ebből kell a legtöbb egységet tartalmaznia.

VÖRÖSBOR			HÁZASÍTANDÓ SZŐLŐBOR (egység)				
Típus	Fajta	Érték	Zweigelt	Cabernet Franc	Cabernet Sauvignon	Kékfrankos	Merlot
Cuvée	Bikavér**	12	♣	♦	♥	♠	♠
			1-3	1-3	1-3	3-6*	1-3

A borlapot megnézve látható, hogy a bor típusa (Cuvée), fajtája (Bikavér), értéke (12), valamint a szükséges szőlőborok egységszáma is. A ♠ - Kékfrankos (amiből 3-6 egység kell) kivételével mindegyik szőlőborból, de minimum három féleből 1-3 egység szükséges hozzá. Viszont abban az esetben, ha csak 3 egységnyi ♠ - Kékfrankost tartalmaz a hordó, akkor a többi féle szőlőborból maximum 2 egységnyit keverhet bele a borász.

A játék kezdete:

A játékosok körben leülnek egy asztalhoz, a jól megkevert 55 lapos kártyapaklit középre helyezik, és a saját **VörösBorHáz** borlapjukat is maguk elé rakják, azok végig nyilvánosak.

Ezután minden játékos húz két lapot a pakliból és titokban eldönti, hogy melyik kártyát tartja meg, ami a kezdő/beszerzett szőlőborát és annak mennyiségét /egységszámát fogja meghatározni. A másik kártyát egyelőre színnel lefelé maga elé helyezi.

Miután mindenki választott, felfedésre kerülnek a kiválasztott kártyák és a félrerakottak is. Az a játékos kezd, akinek legkevesbé értékes rangsorú a már szerzett/kezdő szőlőbora, és azon belül is a legkisebb mennyiségű szőlőbort érő kártyát tartotta meg.

A ♠ - Merlot esetében a Joker a legerősebb lap (mivel 5 egységet is érhet). Abban az esetben, ha mindenki ♠ - Merlot szőlőbort választott és az egységszámban sincs különbség, akkor az a játékos fog kezdeni közülük, aki az értékesebb és nagyobb egységszámú szőlőbort megtestesítő kártyát tette félre.

A kezdő játékos megállapítását követően óramutató járásával megegyező módon fognak következni egymás után a játékosok.

A megtartott kártyát kézbe visszaveszik a játékosok (innenntől nem mutatják meg a kezükben lévő lapokat a játék végéig).

A felfedett félretett lapokat pedig egymás mellé középre rakják a húzó-pakli mellé és még felhúznak és kiraknak plusz egy lapot. Ezek a lapok fogják innenntől kezdve jelteni a borvidéket, ahonnan az alap-/szőlőborok beszerezhetőek. A borvidéken összesen eggyel több lap (szőlőbor) lesz elérhető, mint ahány játékos (borász) van.

A kör

A soron levő játékos két féle egyikét akciót hajthatja végre:

- Szőlőbor beszerzése
- Szőlőbor bekeverése

Amint végrehajtotta egyiket vagy másikat, a soron következő játékos választhat, hogy milyen borászati akciót akar tenni, de csak addig, amíg az egyik borász elsőként össze nem állította mind a négy különböző (és legalább két Cuvée típusú) borát. Ekkor az értékelési (játék vége) szakasz következik.

Szőlőbor beszerzése

Ilyenkor a borász a furgonjaival bejárja a borvidéket kizárólag minőségi és megfelelő szőlőbort keresve.

Ekkor a játékos (borászként) választhat és a kezébe vehet egy szőlőbort megtestesítő kártyát a borvidékről. A szőlőbor kártya értéke ugye megadja a mennyiségét /egységszámát (önmagában egyedül a Joker-nél variálható: 1/5 egység). A borász ekkor egyetlen tartályt szerez be a borvidéken, ami a megfelelő mennyiségű szőlőbort tartalmazza.

A borász furgonjainak azonban nincsenek végtelen fuvarkapacitásai, ezért korlátos számú tartályt tud csak tárolni (bekeverésig). Ez a játék nyelvén azt jelenti, hogy maximum öt kártya lehet egy játékos kezében egyszerre, azaz öt db (valamekkora) tartály fér el a furgonjain. Ha eléri ezt a számot a játékos kezében lévő lapok száma, akkor a következő körében köteles egy fajta szőlőbort bekeverni egy hordóba.

A beszerzést követően pótolni kell a beszerzett szőlőbor kártyát, és a húzó-pakli tetejéről egy új kártyalapot fel kell csapni a helyére. Ha a húzó-pakli elfogyna, akkor a felhasznált/kijátszott lapokat újra kell keverni.

Szőlőbor bekeverése

A borvidéken beszerzett szőlőborokat a borász külön mérő tartály hiányában önti és keveri be a hordók valamelyikébe (a borlapon a hordók számozásának az elkülönítésén kívül nincs jelentősége, azok bármilyen sorrendben felhasználhatók szőlőborok házasítására).

Ilyenkor a játékos kiválaszt egyet a kezében lévő kártyák közül és kijátssza azt. Ezt követően az egyik általa választott hordóba annyi egységnyi megfelelő fajta szőlőbort önt bele, amennyi a kártyán szerepelt, kivéve persze, ha már az adott hordóban nincs elégséges hely. Ekkor a beszerzett tartályban megmaradt egységszámú szőlőbort öntheti egy másik hordóba (a fentiek figyelembe vételével) – akár az is elfordulhat, hogy mind a négy hordóba jut egyetlen beszerzett tartálynyi szőlőbortól.

A borász kis mennyiségű beszerzések kombinálása mellett a játék során leginkább ilyen módon tudja keverni az alapborokat, és elosztani több hordó között a szőlőbor-mennyiséget, mivel nincsen külön egységmérő tartálya.

A borász természetesen nem lenne kiváló borász, ha ne tudna jól üzletelni, és 'okosba' megoldani még egy egységnyi szőlőbor bekeverését valamelyik hordóba.

Erre az 'okos megoldásra' úgy van lehetősége a játékosnak, hogy a választott kártya kijátszásakor kijátszhat vele együtt még egy bármilyet – ekkor kap plusz egy különálló egységnyi szőlőbort abból a fajtából, amit eredetileg bekeverne a kör során, és ezt is felhasználhatja. Viszont ezt a plusz egységnyi szőlőbort bármelyik hordóba bekeverheti a kör során.

A hordóba való töltéskor a játékos adott egységnyi szőlőbor szimbólumát rajzolja/írja be a borlapon a kiválasztott hordó(k)ba oly módon, hogy sorban alulról felfelé tölti ki az ott $3 \times 3 = 9$ db rendelkezésre álló mezőt. Elegendő a szimbólumok – ♣, ♦, ♥, ♠ és ♀ – kontúrjait berajzolni, ha nincs piros és/vagy fekete színünk, egy bármilyen színű ceruzával (a beazonosíthatóság a fontos, ez nem dekorációs verseny 😊).

Abban az esetben, ha a körben a keverés(ek) befejeztével megtelik egy (vagy több) hordó, akkor regisztrálni kell a borlapon a hordó alatt, hogy melyik fajta szőlőbortól hány egység került bele. Továbbá fel kell címkézni, hogy ez milyen vörösbort eredményezett, és fel kell tüntetni annak értékét, ami a végelszámolásnál lesz fontos.

Alábbi példában a játékos már régóta fel szeretne volna használni a Joker-ét (amin kívül még egy ♦6-osa van); a köre elején így álltak a még befejezetlen hordói.

I. hordó	II. hordó	III. hordó

A Jokert felhasználva 1 helyett 5 egységnyi ♀ - Merlot alapbort fog bekeverni, és 'okosba' még kijátssza a ♦6-ot is, így $5+1$ ♀ -ja van. Ami pont elegendő: az I. és II. hordóba beírja az öt egységnyi ♀ -t (amint az I. hordó megtelt, a maradék 4 egységet bekeveri a II.-ba), a plusz ♀ -t pedig a III. hordóba (egy nem tiszta bort kreálva), majd rögzíti a borainak adatait, felesleges szőlőbor és lap nélkül elsőként fejezve be a játékot.

I. hordó	II. hordó	III. hordó
2 2 4 1	3 2 4	8 1
Bor: Bikavér	Bor: Bordeaux-i (balparti)	Bor: Kékfrankos nem tiszta
12	10	3

A Játék vége/értékelés

Amint az egyik játékos összeállította mind a négy borát (a szabályok szerint), akkor elérkezett a végső értékelés ideje, innentől már nem lehet további szőlőbort senkinek sem beszereznie.

Fontos, hogy az utolsó hordót úgy is be lehet fejezni, hogy nem sikerül teljesen felhasználni a bekeverendő beszerzett alapbort, mert abból bizonyos számú egységre nem volt szükség. Ez felesleges szőlőbort fog eredményezni, mely az értékelésbe bele fog számítani (lásd. alább).

A továbbiakban az alábbi lépések szerint halad az értékelés:

1. Kézben maradt kártyalapok megszámlálása és büntetésként beírása az összesítő sorba a borlap legalján.
2. Az elsőtől kívül a többi borász végrehajthat bármennyi bekeverés akciót, amennyire a kezében lévő kártyalapok lehetőséget adnak (ha így sikerül vörösbort szabályosan összeállítani, értelemszerűen az befejezettnek minősül, jár érte pont az összesítésnél). Ezek a bekeverések vissza-menőlegesen már nem csökkent(het)ik az előző pontban kirótt büntetőpontok számát.
3. Felesleges szőlőbor mennyiségének (egység-számának) megállapítása, és beírása büntetésként a borlap aljára.

Felesleges szőlőbor származhat:

- az utolsó hordónyi vörösbort fel nem használt szőlőbortól;
- illetve ha egy hordóban nem sikerült értékelhető bort összeállítani, mert kevesebb egységnyi alapbort tartalmaz kilencnél, vagy nem felel meg az aránya egyik borfajtának sem a tizenkettő közül. Ilyenkor e hordóban levő minden bekevert egység feleslegesnek számít.

4. Végül a befejezett vörösbortok értékeinek összegét is fel kell jegyezni.

Ezt követően a borok összértékéből az esetleges büntetéseket levonva kapjuk a borász-játékos **VörösbortHáz**-ának értékét.

A legmagasabb összpontszámot szerző borász nyeri a játékot és ezzel kiérdemli az „X. idény Borásza” megtisztelő címet – aki a leghatékonyabban, leggazdaságosabban tudta összeállítani a **VörösbortHáz** legértékesebb borait.

Holtverseny esetén sorrendben az alábbiak figyelembe vételével kell meghatározni a végső győztest:

1. Vörösbortok összpontszáma
2. Legtöbb komponens/szőlőbor fajta felhasználása hordónként összegezve

Ha fentiek szerint sem lehet eldönteni a győztes kilétét, akkor ebben az idényben több kiváló borásza is lett a borvidéknek 😊

Tesztjáték végi fotó – „B” borász 33 pontot szerezve győzött a 30 pontot szerző „A” borással szemben:

A **VörösBorHáz**

VÖRÖSBOR			HÁZASÍTANDÓ SZŐLŐBOR (egység)				
Típus	Fajta	Érték	Zweigelt	Cabernet Franc	Cabernet Sauvignon	Kékfrankos	Merlot
Tiszta	Zweigelt	5	9	-	-	-	-
Tiszta	Cabernet Franc	5	-	9	-	-	-
Tiszta	Cabernet Sauvignon	6	-	-	9	-	-
Tiszta	Kékfrankos	6	-	-	-	9	-
Tiszta	Merlot	8	-	-	-	-	9
Cuvée	Kékfrankos-Zweigelt	8	3-6	-	-	3-6	-
Cuvée	Cabernet	8	-	2-6	3-7	-	-
Cuvée	Cabernet-Kékfrankos	8	-	4-7	-	2-5	-
Cuvée	Montenuovo	10	1-4	-	-	2-4	1-4
Cuvée	Bordeaux-i (balparti)	10	-	1-3	1-3	-	4-7
Cuvée	Bordeaux-i (jobbparti)	10	-	1-3	4-7	-	1-3
Cuvée	Bikavér*	12	1-3	1-3	1-3	3-6*	1-3

* Legalább négyféle szőlőbort kell házassítani, és a Kékfrankos arányának kell a legmagasabbnak - minimum 3 egységnek - lennie.

I. hordó	II. hordó	III. hordó	IV. hordó
1 2 2 4	2 3 4	9 9	
Bor: <i>Bikavér</i>	Bor: <i>Bordeaux-i (balparti)</i>	Bor: <i>Merlot</i>	Bor: <i>Zweigelt</i>
12	10	8	5
VörösBorok összpontszáma	Felesleges szőlőbor mennyisége	Kézben maradt kártyák száma	VörösBorHáz értéke
35	3	2	= 30

B **VörösBorHáz**

VÖRÖSBOR			HÁZASÍTANDÓ SZŐLŐBOR (egység)				
Típus	Fajta	Érték	Zweigelt	Cabernet Franc	Cabernet Sauvignon	Kékfrankos	Merlot
Tiszta	Zweigelt	5	9	-	-	-	-
Tiszta	Cabernet Franc	5	-	9	-	-	-
Tiszta	Cabernet Sauvignon	6	-	-	9	-	-
Tiszta	Kékfrankos	6	-	-	-	9	-
Tiszta	Merlot	8	-	-	-	-	9
Cuvée	Kékfrankos-Zweigelt	8	3-6	-	-	3-6	-
Cuvée	Cabernet	8	-	2-6	3-7	-	-
Cuvée	Cabernet-Kékfrankos	8	-	4-7	-	2-5	-
Cuvée	Montenuovo	10	1-4	-	-	2-4	1-4
Cuvée	Bordeaux-i (balparti)	10	-	1-3	1-3	-	4-7
Cuvée	Bordeaux-i (jobbparti)	10	-	1-3	4-7	-	1-3
Cuvée	Bikavér*	12	1-3	1-3	1-3	3-6*	1-3

* Legalább négyféle szőlőbort kell házassítani, és a Kékfrankos arányának kell a legmagasabbnak - minimum 3 egységnek - lennie.

I. hordó	II. hordó	III. hordó	IV. hordó
1 1 5 2	4 5	5	5 4
Bor: <i>Bikavér</i>	Bor: <i>Kékfrankos</i>	Bor: <i>Zweigelt</i>	Bor: <i>Cabernet</i>
12	8	5	10
VörösBorok összpontszáma	Felesleges szőlőbor mennyisége	Kézben maradt kártyák száma	VörösBorHáz értéke
35	1	1	= 33